

foto: archiv MSI

Mučeníctvo kresťanov v Pakistane

Dvanásťročný Šazad neprežil týranie moslimským vlastníkom tkáčskej dielne, v ktorej pracoval. Pretože bol kresťanom, majiteľ podniku ho bíjal kovovým hrebeňom, aký sa používa pri tkaní kobercov. Vrah sa nikdy nedostal do väzenia (napokon podľa zákonov Koránu – šariátu – jediným trestom pre moslima za zabitie kresťana je povinnosť zaplatiť diját, „krvavé peniaze“, ak však kresťan zabije moslima, trestom za to je smrť).

Dve percentá zo 160 miliónov Pakistancov sú kresťania (z toho menej ako polovica katolíci). Prvé kresťanské komunity nad Hindusom vznikli už v 1. storočí po Kristovi – takmer 600 rokov pred príchodom (v dôsledku ozbrojenej invázie) moslimov do tejto krajiny. V súčasnosti – podobne ako vo výraznej väčšine moslimských krajín – sú kresťania v týchto štátoch nielen obyvateľmi druhej kategórie, ale sú aj menšinou, ktorá je vládou a miestnymi úradmi cieľavedome udržiavaná v stave spoločenského aj hmotného ponížovania.

Roku 1972 pakistanská vláda poštátnila všetky vzdelávacie inštitúcie, vedené kresťanskými cirkvami. Toto zoštátnenie znamenalo zároveň aj islamizáciu. Aj keď po dvadsiatich rokoch Najvyšší súd rozhodol, že toto rozhodnutie nebolo v súlade s ústavou, vláda robí veľmi málo, aby tieto inštitúcie vrátili ich skutočným majiteľom. A ak sa to v sporadických prípadoch skutočne stane, vtedy začínajú konať islamskí extrémisti, vždy pripravení bojovať s „neveriacimi“.

Príkladom toho je skutočnosť, že v júli 2003 šesť „neznámych páchatelov“ zavraždilo v obci Okara (v provincii Pandžáb) katolíckeho kňaza (v spánku v jeho vlastnom dome) Georga Ibrahima. Láhaurský arcibiskup Lawrence Sal-

danha nepochyboval, že tento zločin bol pomstou islamistov Cirkvi za to, že úrady mu rok predtým vrátili farskú školu, ktorú roku 1972 skonfiškovali.

Kresťan znamená „bangi“

O katastrofálnych následkoch takejto politiky hovoria štatistiky z oblasti praktického prekážania kresťanom dostať sa k vzdelaniu. Na začiatku 21. storočia 96% žien a 92% mužov z kresťanských spoločenských skupín v Pakistane sú analfabeti. A zároveň stovky islamských náboženských škôl, z ktorých veľká časť je liahňou islamského extrémizmu a náborovými základňami Talibanu (Afganistan priamo susedí s Pakistanom) a Al-Kaidy, požívajú výhody finančnej podpory štátu. Nepriamo k tomu prispievajú aj kresťania, nakoľko Pakistan ako „dôležitý spojenec“ môže rátať s ročnou podporou vo výške 3 miliardy dolárov z rozpočtu USA, ktorý je posielaný z daní amerických občanov – väčšinou kresťanov.

Pakistanskí kresťania sa nachádzajú na najspodnejšej priečke spoločenského rebríčka. Patria k najchudobnejším vrstvám spoločnosti a vykonávajú najťažšie a najhoršie platené práce (vzniká tak bludný kruh: štát argumentuje, že je to preto, lebo kresťania nie sú dostatočne vzdelaní, ale sám nič nerobí pre to, aby túto úroveň

vzdelania u svojich kresťanských občanov zvýšil alebo im aspoň umožnil neobmedzenú realizáciu vlastnej vzdelávacej činnosti). V Láhaure kresťanov prezývajú „bangi“ – „čistič záchodov“.

K biednej mzde (zriedkavo presahujúcou dva doláre na deň) sa pridáva prenasledovanie zo strany zamestnávateľov pre náboženstvo vyznávané kresťanským pracovníkom. Napríklad roku 2005 Christian Broadcasting Network uverejnil príbeh Šaukata Masihu – kresťanského robotníka pracujúceho v tehelni. Jej majiteľ mu pohrozil bitkou, ak bude pokračovať v slávení nedele účasťou na bohoslužbách a absenciou v práci. Šaukata neustúpil. Americkým novinárom povedal: „Nik nie je väčší ako Boh. Môj šéf je len majiteľom tehelne, ale Boh je majiteľom môjho života. Preto sa nebojím.“ Jednu nedeľu na majiteľov prikaz traja pracovníci stikli Šaukata boxerami. Za slávenie nedele...

Dvanásťročný Šazad neprežil týranie moslimským vlastníkom tkáčskej dielne, v ktorej pracoval. Pretože bol kresťanom, majiteľ podniku ho bíjal kovovým hrebeňom, aký sa používa pri tkaní kobercov. Vrah sa nikdy nedostal do väzenia (napokon podľa zákonov Koránu – šariátu – jediným trestom pre moslima za zabitie kresťana je povinnosť zaplatiť diját,

„krvavé peniaze“, ak však kresťan zabije moslima, trestom za to je smrť).

Paragraf smrti

Ďalší nástroj na šikanovanie pakistanských kresťanov poskytuje moslimom smutne preslávený „paragraf o hanobení“, ktorý je od roku 1986 súčasťou pakistanského trestného kódexu. Vymeriava trest doživotného väzenia aj trest smrti za „urážku a hanobenie Koránu“. Tento pojem poskytuje zámienku na prenasledovanie kresťanov v súdnych sieňach aj mimo nich. Lebo evanjelizácia a ohlasovanie Krista ako jediného Spasiteľa je najčastejšie kvalifikované ako „hanobenie Koránu“ – posvätnej knihy zjavenej Mohamedovi Alahom.

Koncom deväťdesiatych rokov bol Iqbal Tahir, moslim, ktorý prijal kresťanskú vieru, odsúdený súdom v Láhaure na trest smrti za „rúhanie sa Koránu“. Iqbal evanjelizoval, pričom dokazoval, že Korán nemožno brať ako knihu zjavenú Bohom. Ponúkli mu prepustenie z väzenia, ak odvrhne kresťanstvo a opäť sa stane moslimom. Odmietol. O niekoľko dní ho vo väzení zavraždili strážnici a spoluväzni.

Roku 1993 imám (islamský duchovný) z mešity v Ratta Dhotran (v provincii Pandžáb) obvinil troch kresťanov – Rehmata, Manzooru a Salamata Masihu – z napísania rúhavých textov proti Koránu a Mohamedovi na stenách mešity. Napriek tomu, že trinásťročný Salamat bol analfabet (rovnako ako ďalší obžalovaný Manzoor), vo februári 1995 bol spolu s Rehmatom Masihom odsúdený na trest smrti. Manzoor v apríli 1994 po vypočúvaní na súde v Láhaure zahynul zastrelený guľkou atentátnika, pričom ďalší dvaja obvinení boli zranení. Keď 22. februára 1995 sudca oslobodil ostatných obžalovaných kresťanov, ktorí prežili, dav zhromaždený pred súdnou budovou sa krikom domáhal smrti nielen pre „neveriacich“, ale ja pre ich obhajcov (prepustení z obavy o svoj život museli opustiť Pakistan a hľadať útočisko v Nemecku).

Že vystupovanie na obranu kresťanov nie je bezpečné, dokazuje udalosť, ktorá sa stala roku 1997, keď jedného zo sudcov pakistanského Najvyššieho súdu zavraždili islamisti za oslobodenie dvoch kresťanov obvinených podľa „paragrafu o hanobení“. Odvtedy málokto obhajca (ale aj sudca) je ochotný angažovať sa v procesoch, pri ktorých sú na lavici obžalovaných kresťania obvinení z „hanobenia“.

foto: archiv MSI

Zhanobiť a zabiť

Osobitne odpornou formou (Pakistan v tomto smere nie je medzi islamskými krajinami výnimkou) boja s kresťanmi je násilie na kresťankách. Podľa pakistanského práva ak sa chce žena (napr. kresťanka) pred súdom dovoliť spravodlivosti po znásilnení, musí mať ako svedkov zločinu štyroch mužov, samozrejme moslimov (svedectvo kresťana alebo inej ženy, hoci aj moslimky, sa neberie do úvahy). Ak kresťanka takýchto štyroch svedkov nemá, potom nielenže sa nezačne proces proti násilníkovi, ale aj sama poškodená môže byť obžalovaná... z nemravnosti.

Preto neudivuje, že násilné činy na kresťankách sa nedostávajú do pojednávacích miestností pakistanských súdov. Pritom je to skutočná pliaga. Za posledné desaťročie bolo zaznamenaných najmenej niekoľko desiatok takých prípadov, kde znásilnenie často slúži aj ako metóda obracania na islam (ak obeť nechce prestúpiť na islam, tvár jej často oblejú kyselinou). Práve to sa stalo v prípade sedemnášťročnej Surryi Bibi, kresťanky z Rávalpindi, ktorú v marci 1996 uniesol a znásilnil moslim (Abid Hussain). Dievča prinútili k prijatiu islamu a k uzavretiu manželstva s násilníkom. Polícia odmietla začať vyšetrovanie, ktorého sa dožadovali jej rodičia, z odôvodnením, že Surrya prijala islam a polícia nemôže s tým nič urobiť.

Násilie sa dotýka aj celých spoločností a kresťanských rodín. Vo febru-

ári 1997 islamskí bojovníci zničili 800 kresťanských domov a 13 katolíckych kostolov v pätnásťtisícovom meste Šantinagar. Táto udalosť donútila Jána Pavla II. k zaslaniu osobitného protestného listu pakistanskej vláde.

V novembri 1998 „neznámi páchatelia“ zavraždili deväťčlennú kresťanskú rodinu v obci Nowšera (neďaleko hraníc s Afganistanom). Vrahovia zanechali na stenách nápis – zdôvodnenie: „Už stačilo tej čiernej mágie.“

O sedem rokov neskôr v novembri 2005 stovky moslimov s obci Sangla Hill neďaleko Láhauru podpálilo katolícky kostol a dva protestantské zbory. V dôsledku tohto útoku asi 450 tamjších kresťanských rodín bolo prinútených opustiť svoje domy.

Táto posledná udalosť súvisí s vzrastajúcou vlnou násillia proti kresťanom v Pakistane, ktorá je zreteľne viditeľná po 11. septembri 2001, ale zvlášť po odvetných akciách Američanov proti Talibanu v Afganistane. Talibovia roky nachádzajú ochranu a silnú podporu v početných (a neustále silnejúcich) islamských fundamentalistických skupinách v Pakistane. Oslabenie islamského štátu v Afganistane (v dôsledku ozbrojeného útoku USA) bol pre pakistanských islamistov signálom k zvýšeným útokom na kresťanov v Pakistane. Tento signál sa nesmierne zintenzívnili po začiatku invázie Američanov a ich spojencov do Iraku roku ▷

2003. Spôsob myslenia pakistanských islamistov je jednoduchý (a úplne odporujúci pravde): „križiáci zo Západu“ útočia na moslimov, no ich prirodzenými spojencami sú kresťania (aj tí, čo žijú v Pakistane). Preto treba útočiť na kresťanov. Islamisti však neberú do úvahy dve skutočnosti. Po prvé, ťažko sa dá súčasná situácia Západu pokladať za kresťanskú (ani nehovoriac o tom, že je nesmierne vzdialená od horlivosti stredovekých križiakov, takých ako napr. svätý Ľudovít). Po druhé, kresťanské spoločenstvá v Pakistane od začiatku upozorňovali, že vojna nie je najlepším prostriedkom boja s terorizmom.

Tieto uistenia vôbec nepomohli. Išlo len o zámienku k násiliu. V nedeľu 28. októbra 2001 štyria islamisti vtrhli do katolíckeho kostola svätého Dominika v Bahalvapore. Útočníci zabarikádovovali východy a za výkrikov „Pakistan a Afganistan!“, „Smrť kresťanom!“, „Allah je veľký“ spustili strelbu z automatických zbraní na zidených veriacich. Ako prvého zastrelili kňaza Emanuela Masiha. Okrem neho zahynulo 15 ľudí – medzi nimi aj deti (pri útoku zahynula aj celá sedemčlenná rodina – rodičia a ich päť detí, pričom najmeneš malo sotva rok).

Masakra v Bahalvapore bola, žiaľ, začiatkom ďalšej vlny násilia zameranej proti Kristovým vyznavačom. 29. septembra 2002 dvaja zamaskovaní útočníci začali strieľať na zamestnancov a ľudí hľadajúcich pomoc v kresťanskej charitatívnej inštitúcii v Karáčí. Zahynulo

sedem kresťanov. A na Vianoce 2002 (25. decembra) zahynuli traja kresťania a 17 bolo zranených, keď zamaskovaní teroristi hodili granáty do presbyteriánskeho kostola v provincii Pandžáb.

Otrasný príbeh rozprávala deväťročná Razia Masihová, ktorá slúžila v moslimskej rodine v meste Fajsalabád pri Láhaure. V deň, keď sa začala americká invázia do Iraku (roku 2003), dievčatko zavolali do miestnosti, v ktorom celá rodina, pre ktorú pracovala, sledovala televízny prenos z irackej vojny. Tam jej povedali: „Si kresťanka, preto sa za zabíjanie irackých detí pomstíme na tebe.“ Raziu zbili (zlámali jej pravú ruku), mučili (okrem iného ju pálili žehličkou) a znásilnili. Páchateľov nielenže nevolali na zodpovednosť (je to bežná prax pakistanského súdnictva v takýchto prípadoch násilia na kresťanských občanoch), ale rodina dievčatka musela ujsť zo svojho domu, aby si zachránila život.

Pakistanskí kresťania musia ťažko platiť aj za to, čo časť nahlúplych novinárov na Západe nazýva slobodou slova, ktorá im umožnila uverejniť karikatúry proroka Mohameda. 13. februára 2006 moslimskí demonštranti v Pěšaváre, ktorí proti týmto karikatúram protestovali, zdemolovali tamojšiu školu vedenú kresťanmi (Edward College), aby dva dni nato prepadli ďalšie (katolícke) školy a nemocnicu spravovanú Katolíckou cirkvou. 2. februára 2006 skupina ozbrojených islamistov (mužov i žien) vtrhla do katolíckeho kostola v Kavanlite a zničila oltár a liturgické zariadenie.

V máji 2001 pápež Ján Pavol II. prijal ma audiencii pakistanských biskupov v rámci ich návštevy ad limina v Ríme. Okrem iného im povedal: „Mnohí katolíci v Pakistane trpia za svoju vernosť Kristovi.“ Ale napriek tomuto utrpeniu (malíckú časť z neho sme uviedli v tomto texte) Cirkev aj nekatolícki kresťania zostávajú v Pakistane. Každý rok tisíce katolíkov – napriek reálnej hrozbe útokov – putuje do mariánskej svätyne v Mariambad (pri Láhaure). Sú aj takí vyznavači ako Parveen Bibi, vdova po islamistami zavraždenom pastorovi, ktorého zabili, lebo neposlúchol výzvy, aby nedeľnú kázeň nevysielal cez reproduktory umiestnené zvonku kostola. Vdova z veľkej časti prevzala povinnosti svojho manžela. „Neprestaneme používať reproduktory, aj keď náš život môže byť pre to ohrozený. Mnohí moslimovia prišli k Pánu Ježišovi. Môj manžel často opakoval, že telo možno zabíť, ale dušu nie. Bez ohľadu na to, čo sa stane, neprestaneme hlásať Božie slovo,“ povedala Parveen Bibi.

Grzegorz Kucharczyk ■

Dodatok prekladateľa:

V čase prekladu tohto textu 11. októbra 2006 svetové agentúry priniesli nasledujúcu správu:

Polícia vo Fajsalabáde zatkla katolícky manželský pár za spálenie niekoľkých strán z Koránu. Podľa miestnych zdrojov dvaja starší kresťania, analfabeti, pálili papier a nevedomky hodili do ohňa aj stránky z Koránu. Obvinil ich z toho sused, ktorý sa už dlhšie neúspešne snažil odkúpiť ich dom. Ako pre agentúru Asia-News ďalej objasnil miestny kňaz páter Yousaf, dom okamžite obkľúčil dav viac ako 500 moslimov a iba vyjednaním zachránilo dvojicu pred zlynčovaním.

„Takéto incidenty dokazujú, akí sú kresťania v moslimskom Pakistane zraniteľní,“ konštatoval v reakcii na zatknutie manželov fajsalabádskeho biskupa Joseph Coutts. „Platíme veľmi vysokú cenu aj za nechcené a neúmyselné urážky moslimov,“ dodal. Kontroverzný pakistanský zákon o rúhaní trestá doživotným väzením každú urážku Koránu a určuje trest smrti „všetkým, ktorí slovom alebo písmom napadnú proroka Mohameda“. V poslednom čase sa postup polície sprisňuje a hrdelný trest hrozí už aj tým, čo sú z rúhania obvinení falošne.